

בבית הדין הארצי לעבודה

סק 5/99
בש"א 135/99

ארגון סגל המחקר במערכת הביטחון ובמשרד ראש הממשלה המבקש

-

1. ההסתדרות הכללית החדשה
 2. מדינת ישראל – משרד הביטחון
 3. מר מרדכי (מנדל) שקד
- המשיבים

**לפני: הנשיא ס' אדלר, השופטת א' ברק, השופט ע' רבינוביץ,
נציג עובדים ש' גוברמן, נציג מעבידים ג' סטויצקי**

בשם ארגון סגל המחקר: עו"ד אריאל שמר, עו"ד משה פרדס
בשם ההסתדרות הכללית: עו"ד אבי ניסנקורן, עו"ד אילן איטח
בשם מדינת ישראל: עו"ד קובי אמסלם
אין הופעה מטעם מר שקד

פסק דין

הנשיא ס' אדלר:

1. העובדות הצריכות לענייננו, כפי שהן עולות מטיעוני באי כוח הצדדים, הן כדלקמן:

במשרד הביטחון פועלות מספר יחידות סמך ובהן רפא"ל, העוסקת בפיתוח אמצעי לחימה, וקמ"ג, העוסקת במחקר גרעיני. למצער, יחסי העבודה ביחידות הסמך הנ"ל של משרד הביטחון אינם תקינים ובין היתר, קיים סכסוך בין עובדי המחקר לבין המדינה, לגבי העסקת עובדי קבלן על-ידי המדינה במסגרת מכוני המחקר.

המבקש (להלן: **ארגון סגל המחקר**) הינו הארגון היציג של עובדי המחקר במערכת הביטחון ובמשרד ראש הממשלה. המשיבה מס' 1 (להלן: **ההסתדרות**) הינה הארגון היציג של העובדים בשירות המדינה, לרבות עובדים במכוני המחקר במערכת הביטחון שאינם עובדי מחקר. המשיב מס' 3 (להלן: **מר שקד**) הנו עובד חברת רפא"ל בע"מ, אשר מונה לתפקיד סגן לתפעול לראש חטיבת מערכות אלקטרוניות ביחידת הסמך רפא"ל. התפקיד אליו מונה מר שקד הנו תפקיד שעליו לא חל אחד מההסכמים הקיבוציים שלהם ארגון סגל המחקר הנו צד. מר שקד אינו חבר ארגון סגל המחקר.

2. ארגון סגל המחקר הגיש בבית דין זה תובענה, שעניינה העיקרי התנגדות להעסקת עובדי קבלן במתקנים של רפא"ל וקמ"ג, בתפקידים מקצועיים של עובדי מחקר, ובפרט התנגדות להעסקתו של מר שקד, בתפקידו דהיום. במסגרת התביעה העיקרית הוגשה בקשה למתן סעדים זמניים. בקשה זו הנה נשוא החלטה זו.

3. טענותיו העיקריות של ארגון סגל המחקר כנגד המדינה הן כדלקמן:
העסקת עובדי קבלן פוגעת ביחסי העבודה הקיבוציים ברפא"ל ומכרסמת בכוחו הארגוני של הארגון היציג ובעובדים החברים בו; העסקת עובדי קבלן מהווה התנהגות בחוסר תום לב, התנהגות המנוגדת לחוק, לתקשי"ר, להחלטות הממשלה ולמשפט העבודה ולמשפט המנהל. בנוסף, העסקת עובדי קבלן נוגדת את הוראות **חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח-אדם, התשנ"ו - 1996**.

הסעדים המבוקשים כנגד המדינה הם: מתן צווי מניעה זמניים וקבועים וצווים הצהרתיים שעיקרם: המדינה אינה רשאית להעסיק, במסגרת יחידת הסמך רפא"ל, עובדי קבלן בתפקידים מקצועיים של עובדי מחקר, למעט באמצעות קבלני כוח אדם, כמשמעותם בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח-אדם הנ"ל; המדינה אינה רשאית להעסיק עובדי קבלן בתפקידי ניהול; המדינה אינה רשאית להעסיק את מר שקד בתפקיד סגן מנהל לתפעול בחטיבת האלקטרוניקה ביחידת הסמך רפא"ל; יש להחיל את הוראות ההסכמים הקיבוציים החלים על עובדי מחקר על כל עובד קבלן המועסק על-ידי המדינה באמצעות קבלני כוח-אדם, בתפקיד של עובדי מחקר למעלה משלוש שנים. בנוסף, מתבקש בית הדין ליתן צו המורה למדינה לגלות את כל החוזים שבינה לבין עובדי הקבלן, עימם התקשרה בהסכמי העסקה.

4. התובענה שבפנינו מעלה שאלות כבדות משקל. אולם, פסק דין זה עניינו שאלה אחת בלבד - סמכותו של בית דין זה לדון, כערכאה ראשונה, בתובענה העיקרית ובבקשה למתן סעדים זמניים.

5. לטענת באי כוח ארגון סגל המחקר, ההליך דגן הוגש לבית דין זה, בשל העובדה כי מדובר בסכסוך שהינו גם בין צדדים שהינם שני ארגוני עובדים יציגים ובשל העובדה שהמדובר בסכסוך ארצי במספר מכוני מחקר במערכת הביטחון ובמשרד ראש הממשלה. באי כוח ארגון סגל המחקר מוסיפים, כי די בכך שקיימת תובענה לארגון עובדים בה ארגון עובדים אחר הינו משיב בתובענה, בין אם נדרש סעד כנגד ארגון העובדים האחר ובין אם לאו, כדי להקים לבית דין זה סמכות ייחודית לדון בעניין. ייתכן כי חלק מעובדי הקבלן מיוצגים על ידי ההסתדרות ותתכן מחלוקת בין ארגוני העובדים באשר לסיווגם של עובדי הקבלן בקבוצות העובדים.

עיקר טענתו של בא כוח המדינה הוא, כי על-פי האמור בסעיף 25(2) **לחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט - 1969**, על-מנת שבית דין זה יקנה סמכות ייחודית לדון בסכסוך, בשבתו כערכאה ראשונה, נדרשים מספר תנאים: תובענה, שהצדדים לתובענה יהיו ארגוני עובדים ושהתובענה נובעת מעניינים שביחסי עבודה. לטענת בא כוח המדינה שני התנאים הראשונים אינם מתקיימים במקרה דגן, שכן לארגון סגל המחקר אין טענה כנגד ההסתדרות, שיכולה לבסס עילת תביעה ומתן סעד.

באי כוח ההסתדרות השאירו את העניין לשיקול דעת בית הדין, תוך שציין, כי ההסתדרות מסכימה לטיעונים המשפטיים, שעניינם איסור העסקת עובדי קבלן על-ידי המדינה במכונת המחקר.

6. הכרעה

א. סעיף 25 לחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט – 1969 דן בסמכות הייחודית של בית דין זה, וזה לשון הסעיף בחלקו הנוגע לענייננו:

"לבית הדין הארצי תהא הסמכות הייחודית לדון: -

(1) ...

(2) בתובענות בין ארגון עובדים לארגון עובדים אחר ותובענות בין ארגון מעבידים לארגון מעבידים אחר, הכל אם התובענות נובעות מעניינים שביחסי עבודה".

ב. הסכסוך, נשוא תובענה זו, הינו בין ארגון סגל המחקר לבין המדינה - רפא"ל ולא בין ארגון סגל המחקר לבין ההסתדרות. העתירה מכוונת למנוע מהמדינה להעסיק עובדי קבלן בתפקידים מקצועיים של עובדי מחקר. הנושא הכללי העולה בעתירה הוא זכות ההתאגדות של עובדים והזכויות וההגנות העומדות לארגון סגל המחקר כארגון העובדים היציג. למעשה, מטענות באי כוח הצדדים לפנינו עולה, כי ההסתדרות מסכימה עם עמדת ארגון סגל המחקר ולטענתה, היא שנושאת בעיקר המאבק נגד העסקת עובדים בשירות הציבורי באמצעות חברות כוח אדם. עינינו הרואות, כי בפועל לא קיים סכסוך בין שני ארגוני העובדים בנושא שלפנינו.

ג. לאור כל האמור לעיל הגענו למסקנה, כי הסמכות הייחודית לדון בתובענה שלפנינו מסורה לבית הדין האזורי לעבודה. מכאן, התובענה בבית דין זה נמחקת. באי כוח ארגון סגל המחקר רשאים להגיש את התובענה בבית הדין האזורי, שלו מוקנית הסמכות לדון בהליך.

7. סוף דבר - הבקשה נמחקת.

אין צו להוצאות.

בית הדין האזורי אליו תוגש התובענה, ידון בתובענה, בהיותה סכסוך קיבוצי מחוץ לתור הרגיל, תוך מגמה לסיים את הדיון במהירות האפשרית. ניתן בהעדר הצדדים, היום כד בתמוז, התשנ"ט (8.7.1999) בירושלים ויישלח לצדדים.

הנשיא שופטת שופט נציג עובדים נציג מעבידים

נוסח זה כפוף לשינויי עריכה וניסוח